

LEKCE 100: Proměnění na hoře, předpovědi utrpení a postoj k Ježíši

Biblický text k lekci: Lukáš 9,18-36 a 9,43-45 a 18,31-34 (Matouš 16,13-28 a 17,1-13 a 17,22-23 a 20,17-19; Marek 8,27-36 a 9,2-9 a 9,30-32 a 10,32-34; Jan 6,60-70)

Cíle lekce:

- dítě vlastními slovy převypráví příběh o proměnění na hoře (řekne, jaké osoby se jej účastnily)
- dítě vyjmenuje možnosti, za koho lidé považovali Ježíše tehdy a za koho jej mohou považovat dnes
- dítě uvede příklady, jak může dnes pro nás vypadat „hora proměnění“
- dítě si samo pro sebe snaží odpovědět na otázku „kdo je pro mě Ježíš“?
- dítě si uvědomuje, že život s Ježíšem není „pohoda“, ale nesení svého kříže každý den
- dítě rozumí hoře jako místu, kde může načerpat (mj. i skrze modlitbu), aby pak mohlo opět žít „dole na zemi“ a poslouchat Boha, nést jeho zvěst dále

Klíčové verše:

Lukáš 9,23-24: „Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachrání jej.“

Lukáš 9,28-29: „Za týden po této rozmluvě vzal Ježíš s sebou Petra, Jana a Jakuba a vystoupil na horu, aby se modlil. A když se modlil, nabyla jeho tvář nového vzhledu a jeho roucho bělostně zářilo.“

Lukáš 18,31-33: „Vzal k sobě svých Dvanáct a řekl jim: „Hle, jdeme do Jeruzaléma a na Synu člověka se naplní všechno, co je psáno u proroků. Neboť bude vydán pohanům a budou se mu posmívat a tupit ho a plivat na něj, zbičují ho a zabijí; a třetího dne vstane.“

Jan 6,68-69: „Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života. A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží.“

Biblická fakta:

Ježíš se ptá učedníků, za koho jej lidé pokládají – ti mu odpovídají: Jan Křtitel, Eliáš, dávný prorok
Ježíš se ptá učedníků, za koho jej pokládají oni: Šimon za ně odpovídá – Mesiáš, Syn živého Boha
Ježíš říká Šimonovi, že toto vyznání mu zjevil Otec (Bůh) v nebesích a zároveň mu dává nové jméno: Petr a předpovídá, že se stane zakladatelem církve na zemi, Ježíšovy církve, kterou nic a nikdo nezničí (ani peklo).
Ježíš napomíná učedníky, aby o tom, že je Mesiáš, nikomu neříkali
Ježíš 3x předpovídá své utrpení: bude vydán do lidských rukou (pohanům), musí trpět, bude zavržen (staršími Židy, vrchními kněžími, znalci Písma), zesměšněn, pohaněn, poplíván, zbičován zabit(ukřižován), třetí den vstane z mrtvých. Vše se stane dle slov proroků. Učedníci nic z toho nechápou (ale bojí se Ježíše zeptat). Potřetí toto předpověděl, když se již blížili k Jeruzalému.
Petr za tuto předpověď Ježíše „kárá“, říká, že toto se mu nemůže nikdy stát (Ježíš ho nazývá satanem, který ho chce svést)
Následovník Ježíše: musí se zříct sám sebe, nést každý den svůj kříž, nesmí se stydět za Ježíše. Kdo ztratí svůj život pro Ježíše, ten jej nalezne (získá). I kdyby člověk získal celý svět, ale nebyl následovníkem Ježíše, tak nemá život a ztrácí vše.

Ježíš bere tři učedníky – Petra, Jakuba a Jana – na vysokou horu, kde se modlí a při modlitbě učedníci vidí jeho slávu (Ježíšova tvář zářila jako slunce a plášť jako světlo, úplně zbělely); zjeví se navíc Mojžíš a Eliáš a rozmlouvají s Ježíšem.

Mojžíš a Eliáš rozmlouvají s Ježíšem o jeho odchodu v Jeruzalémě. Učedníci se bojí toho zjevu a také na ně padl spánek. Petr navrhuje na hoře postavit tři stánky pro Ježíše, Eliáše a Mojžíše (ze zděšení nevěděl, co mluví).

Horu pak zahalil oblak a z něj se ozval Boží hlas: Toto je můj milovaný (vyvolený) syn, toho poslouchejte. Ježíš třem učedníkům zakazuje mluvit o tom co viděli do doby, než vstane z mrtvých.

Když Ježíš v Janově evangeliu hovoří o chlebu života, že on sám je tím chlebem, mnoho učedníků mu nerozumí a opouštějí ho, považují jej za blázna. Obrací se na nejbližších 12 učedníků, zda i oni chtějí odejít. Petr odpovídá, že ne, kam by přece šli? Jedině Ježíš má slova věčného života.

Pro zvídavé:

- Ježíš klade otázku, za koho jej lidé a učedníci pokládají, v okolí Cesareje Filipovy
- jméno Petr znamená skála (z řeckého Petros, = kámen)

Myšlenky ke 100. lekci (aplikace):

- lidé dnes k osobě Ježíše zaujímají různá stanoviska, někteří v něj vůbec nevěří (ateisté, agnostici), říkají, že nikdy nebyl; většina lidí (i historikové) však jsou přesvědčeni, že Ježíš zde na zemi žil, ale nepovažují jej za Boha (Božího syna), ale pouze za moudrého, morálního, slušného člověka → kým je Ježíš pro tebe?
- Ježíš je buď Bohem nebo lhářem a podvodníkem, neexistuje nic mezi tím; protože Ježíš o sobě říkal, že je Bůh, že vstane z mrtvých a řadu dalších věcí a kdyby to nebyla pravda, musí být lhářem, není možné říkat, že byl pouze „dobrý“, morální člověk → je to BUĎ X ANEBO, zde neexistuje žádná střední cesta
- Ježíš svým nejbližším ukazuje svou existenci v plné síle (na hoře proměnění) - světlo symbolizuje Boží svatost a nedotknutelnost (Bůh je světlo) - viz Genesis 1; ukazuje jim to proto, aby potvrdil, kým skutečně je, ale Ježíš se nechce prezentovat jako hvězda, není to show, proto je tři učedníci, ale bylo to pro ně důležité do budoucna (i když tomu nerozuměli) → Ježíš se nám ukazuje jako Boží Syn ne proto, abychom jej obdivovali, ale aby to posílilo naši víru
- rozmluva s Eliášem a Mojžíšem: zástupci proroků (Eliáš) a zákona (Mojžíš) - ukázka toho, že Ježíš přichází naplnit jak proroky, tak Zákon, nic z toho neruší, ale doplňuje, završuje; obě tyto postavy navíc spojuje to, že nikdy „klasicky“ nezemřely (u Eliáše si přímo čteme, že byl vzat do nebe, u Mojžíše z kontextu vyplývá, že si ho Bůh vzal k sobě)
- stane se to (proměnění), když se modlí → modlitba nás přibližuje k Bohu, naplňuje nás jeho charakterem (ostatně i Mojžíš, když byl na Sinaji s Bohem, tak jeho tvář zářila)
- zázrak proměnění není něco, co bychom mohli „vidět“ každý den, je to spíše výjimka, když Bůh dá uvidět v životě něco mimořádného, tak je to jeho dar
- nejdůležitější je poselství, o čem Ježíš s oběma muži rozmlouvá – jde o cestu do Jeruzaléma, o předěl v Ježíšově životě na Zemi, doposud vše směřovalo spíše k lidské slávě (uzdravuje, křísí, jeho „sláva se šíří“), ale Ježíš ví, proč na Zemi přišel, aby šel na kříž, aby byl vydán → a v tom je jeho poslušnost Bohu Otci, který toto potvrzuje i hlasem z nebe → máme být také tak poslušni jako Ježíš
- Ježíš předpovídá učedníkům utrpení, cíl, proč tu přišel, a oni nechápou, chtějí spíše vidět slávu, moc, zázraky, ale ne ponížení, utrpení, nebo dokonce smrt → jako lidé se chceme nepříjemnému, těžkému vyhnout, ale Ježíš ne tak, jde mu o vyšší cíl, je poslušný, a v tom je výzva i pro nás

- připojení výzvy k následování takového Krista, který jde na kříž, který je ochoten trpět proto, aby jiní získali život → cílem života není si hovět v pohodě za zdmi modlitebny, na chválách či konferencích, ale být solí a světlem lidem okolo nás, i když to bude těžké a nepříjemné
- Petr to na hoře nepochopil, chce tam zůstat, protože mu je dobře, kam by šel, proč by trpěl, sloužil druhým apod. → právě ale k tomu nás Ježíš vybízí, abychom nesli každý svůj kříž, cesta za Bohem (a s Bohem) nebude jednoduchá, ale je to právě ON, ten nejmocnější, protože jsme viděli (zprostředkovaně) jeho slávu; potřebujeme načerpat, potřebujeme také naši horu proměnění (chvíle jen s Ježíšem), ale pak je čas nastoupit na cestu dolů za lidmi, kteří strádají a potřebují vidět „jak záříme“

SHRNUTÍ

Ježíš zjišťuje, za koho jej mají učedníci i lidé mají (někteří za proroka, Elijáše, Jana Křtitele), Petr však vyznává, že Ježíš je Božím Synem. Otázka, kým je pro tebe Ježíš, se dotýká každého z nás. Vyznáme spolu s Petrem, Pane, ke komu bychom šli, neboť ty máš slova věčného života? Ježíš nás tu i tam bere na horu, kde našemu životu ukazuje svoji slávu (zažíváme dobré chvíle, zdar, požehnání), ale to není cílem naší životní pouti. Ježíš na hoře rozmlouvá o utrpení, je to zlom v životě, kdy začíná směřovat do Jeruzaléma, na kříž. Cílem našeho života tady na zemi není „pohoda“ ve stanu s Ježíšem, ale nesení jeho zvěsti druhým lidem. Naše hora proměnění je o tom, že na ní čerpáme sílu, plníme se nadějí na chvíle, kdy budeme sestupovat dolů.

3 hlavní myšlenky:

- 1) JEŽÍŠ NEMŮŽE BÝT POUZE DOBRÝM, MORÁLNÍM ČLOVĚKEM, JE BUĎ BŮH NEBO LHÁŘ A PODVODNÍK, NIC MEZI TÍM, MUSÍME SI VYBRAT – KÝM JE PRO TEBE JEŽÍŠ?
- 2) NA CESTĚ S BOHEM POTŘEBUJEME VIDĚT TU I TAM BOŽÍ SLÁVU, KDE MŮŽEME NAČERPAT, KDE POSÍLÍ NAŠÍ VÍRU – ZA TYTO MOMENTY MŮŽEME BÝT VDĚČNI.
- 3) Z HORY ALE VEDE CESTA DOLŮ, KE SLUŽBE LIDEM, KTEŘÍ STÁLE TRPÍ, KTEŘÍ ZOUFALE POTŘEBUJÍ VIDĚT BOHA SKRZE NÁS – NEMŮŽEME NYNÍ NA ZEMI ZŮSTAT V IZOLACI S JEŽÍŠEM „ZA ZDMI MODLITEBNY“

Náměty pro činnosti s dětmi:

1. **Výstup po schodech** – motivem je výstup učedníků na horu. Úkolem dítěte je vyběhnout co nejrychleji schody z přízemí do patra, ale tak, aby žádný nevynechalo.
2. **Přenes zátěž** – motiv nesení kříže při následování Ježíše. Úkolem dítěte je přenést danou trasou (překážkovou dráhou) těžší předmět (např. činku, nádobu s vodou apod.).
3. **Stavění „stanu“** - motiv toho, že Petr chtěl na hoře proměnění postavit stan. Úkolem dítěte je postavit „stan“ z karet (vždy dvě karty jako A, na ně další). Kdo postaví nejvyšší „stan“? Obměnou lze postavit předem daný tvar stanu co nejrychleji.